

OSZTÁLYOZÁS		Tárgy	
728			
Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző: Kiss Dénes	
Cím:		Műszaki forradalom – körzövel, vonalzóval	
Forrás		Negyvenemeletes házváros ♦ Húszezer lakás a három és fél kilométeres szalagházban ♦ A terv megvalósítható — mondják a szakemberek	
Esti Hírlap		1962. jún. 7.	
Személy	Helyszám		
		1962.	

A Magyar Iparművészeti Főiskola nagytermében a KISZ-szervezet ankétot rendezett egy fiatal építészmérnök, Zalotay Elemér nagy álmáról és tervéről: a húszezer lakásos szalagházról, vagy másként: a házvárosról. Az ankétot Szentiványi Imre, a Mélyépítő Tervező Vállalat osztályvezetője nyitotta meg, majd neves szaktekinélyek: Korach Marcell, Somogyi Agoston, Rádi András, Prohászka László, dr. Medgyesi Ferenc és dr. Mőcsényi Mihály ismertette a munkacsoport elképzeléseit a házvárosról, felsorolva a legapróbb részleteket is.

Milyen viszonyok lesznek száz év múlva? — tették fel a kérdést az előadók. Mert egy házat legalább száz évre kell tervezni. Számolni kell tehát azzal is, hogy akkor már sokkal rövidebb lesz a munkanap, esetleg teljesen eltűnik a nők második munkája. Mind-

ezeket és még sok hasonló problémát figyelembe kell venniük a tervezőknek — az előadásokból kitűnik, hogy figyelembe is vették — a házváros tervezésekor. Más jellegű lesz majd az emberek otthona, más funkciója lesz az egyes lakóhelyiségeknek. A szigorú matematikát itt egészítik ki az álmok, az elképzelések.

Minden beépítve

Milyen lesz a negyvenemeletes, mintegy három és fél kilométer hosszú házváros? Minden lakásba besüthet a nap. A három szoba, összkomfortos lakásokba, az asztalok, a székek, a függönyök és a képek kivételével, minden bútordarabot beépítenek. (Könnyű lesz elköltözni — ha valaki akarna.) A lakásokban csak főzőfülke lesz, hiszen a házvárosban lakó 80 ezer ember részére olcsó vendéglátó üzemet, üzemi konyhákat terveznek. S ha valakinek mégis hiányzik háztartásából, ruhátárából, toalettből valami: kéznél lesz az ellátó szolgálat. A házváros lakossága körülbelül megfelel egy budapesti kerület lakói létszámának. Mindebből az is következik, hogy az ott lakóknak mintegy 30 százaléka helyben talál munkát: gazdasági és kulturális intézményekben, iskolákban, mozikban, színházakban. A bölcsődéket például éjjelnappalinnak tervezik. A szalagházban modern tornatermek lesznek. Nem túlzott az előadó, amikor azt mondta: a huszonnégy órás munkanapból a csodavárosban huszonhat órás napot is lehet csinálni.

Szárnyashajók, gyorsvasút

A közlekedésnek legalkalmasabb útja a Duna. A folyón szárnyashajók szállítanak úgy a megfelelő átszállóhelyekre a

város távolabbi részén dolgozókat, hogy azok a külső körutakon érhék el munkahelyüket. Ezzel a Belváros közlekedése is mentesítve lesz. Másokat modern gyorsvasutak vinének el. A belső közlekedést mozgó-folyosók és gyorsliftek — mintegy ötszáz — biztosítják.

Műszaki forradalom ez, körzövel, vonalzóval — mondta az egyik előadó. Jogosan mondta. A tizenöt éves lakásépítési program keretében egymillió lakást szándékoznak felépíteni. A szalagház építésével — amely valahol a Duna mellett húzódna — komoly költségeket lehet megtakarítani. Az előzetes számítások szerint a családiház-építkezéssel összehasonlítva, a szalagház építésénél csak a külterületi munkákat figyelembe véve — vízvezeték, csatornázás stb. — lakásonként több mint 40 ezer forintot lehet megtakarítani!

A szalagházat, amely a Duna partján észak-déli irányban húzódik, mindkét oldalán két-háromszáz méteres erdőszáv, aztán két-háromszáz méternyi szélességben sportlétesítmények, pályák, öltözők sora, majd újra ötven méter erdő öleli körül. A házat tíz-tizenkét emelet magas, százméteres tömbökből építik majd. A tervezők előrelátását dicséri az a tény is, hogy a legszédülékenyebb ember is kinézhet a negyvenedik emeletről — nem szédülhet, ugyanis az ablakok előtt különlegesen elhelyezett növényzet olyan benyomást nyújt majd a kitekintőnek, mintha egy enyhe lejtőn épült, földszintes lakásból nézne ki a völgyben elterülő sportpályákra, erdőkre. Még néhány jellegzetes a házról: vendégszobák, magnetofonos telefonszolgálat, helyi testnevelők és könyvtárosok segítik megoldani a lakók mindennapi problémáit. A gyorslift például egy perc alatt ér fel a 40. emeletre. Zsilipek biztosítják, hogy a legnagyobb csúcsforgalomban is mindenki idején érjen a közlekedési eszközökhöz.

A KISZ védnöksége

Az ankéton fiatalok is részt vettek. De a szakemberek is fiatalos lelkesedéssel tartották meg előadásukat, amelyeket más alkalmakkor és más helyütt többször is megismételnek majd. Nagyon jó dolog az, hogy neves szakemberek és lelkes fiatalok, valamint a KISZ védnökséget vállalt a tervek felett. Szeretnénk, ha minél előbb beköltözhetnének az első lakók a házvárosba, amely már a közeli jövő megvalósult álma lehet. Zalotay Elemér a következőket mondta:

— A gyerekkori álmoktól törvény szerinti egyenes út vezetett ehhez a tervhez. Terveimben a kis házak, mondhatnám, egymásra találak. E tervet megvalósíthatónak tartom — akár a többi szakember — és szükségesnek, s nem utolsósorban olcsónak mind az államnak, mind a lakóknak.

Kiss Dénes